

Årsplan

Ravnebjerget barnehage 2024-2025.

Velkommen til Ravnebjerget barnehage

Barnehagen ligg flott til i toppen av Haukelandsbakken. Vi har fem avdelingar fordelt på to etasjar.

Ein grunnmur for livet

er vår visjon og skildrar vårt ønske om å gi barna tryggleik på egen verdi. Vi legg til rette for at barna skal få eit positivt sjølvbilete, utvikle sosial kompetanse og å stå rusta til å møte utfordringar i livet.

Barnehagane i Helse Bergen har valt «livsmeistring og helse» som felles satsingsområde i perioden 2020-2026.

Livsmeistring handlar i grove trekk om å meistra kvardagen og er eit stort omgrep som er noko alle jobbar med heile livet, og er eit ledd i arbeidet for å fremje god psykisk helse. Dette begynner allereie i barnehagen.

“Vi har alle en psykisk og en fysisk helse. Gjennom et langt liv vil de fleste av oss oppleve å ha det både godt og vondt – både på utsiden og på innsiden. Det er helt normalt” (Mestre hele livet, Regjeringens strategi for god psykisk helse, 2017–2022).

Denne planen er eit styringsdokument og arbeidsverktøy for personalet. Planen gir informasjon til foreldre og andre samarbeidspartnarar.

Planen bygger på "Lov om barnehagar" med forskrift og på nasjonale satsingsområde. Barnehagen skal vere eit allmennpedagogisk tilbod som er tilpassa alle barn, og Rammeplan for barnehagar (2017) er ei forskrift til loven og gir føringar for kompetanseområda og fagområda barna skal få erfare og oppleve i barnehagen. Denne planen er vår tilpassing for å møte Rammeplan for barnehage (2017).

"Barnehagen skal i samarbeid og forståing med heimen vareta barnas behov for omsorg og leik, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling" Lov om barnehagar §1.

Gjennom eit allsidig, variert og tilpassa innhald til enkeltbarn og barnegruppa legg vi til rette for eit trygt og godt miljø der barna kan delta aktivt i leik og aktivitetar.

Barnehagens verdigrunnlag

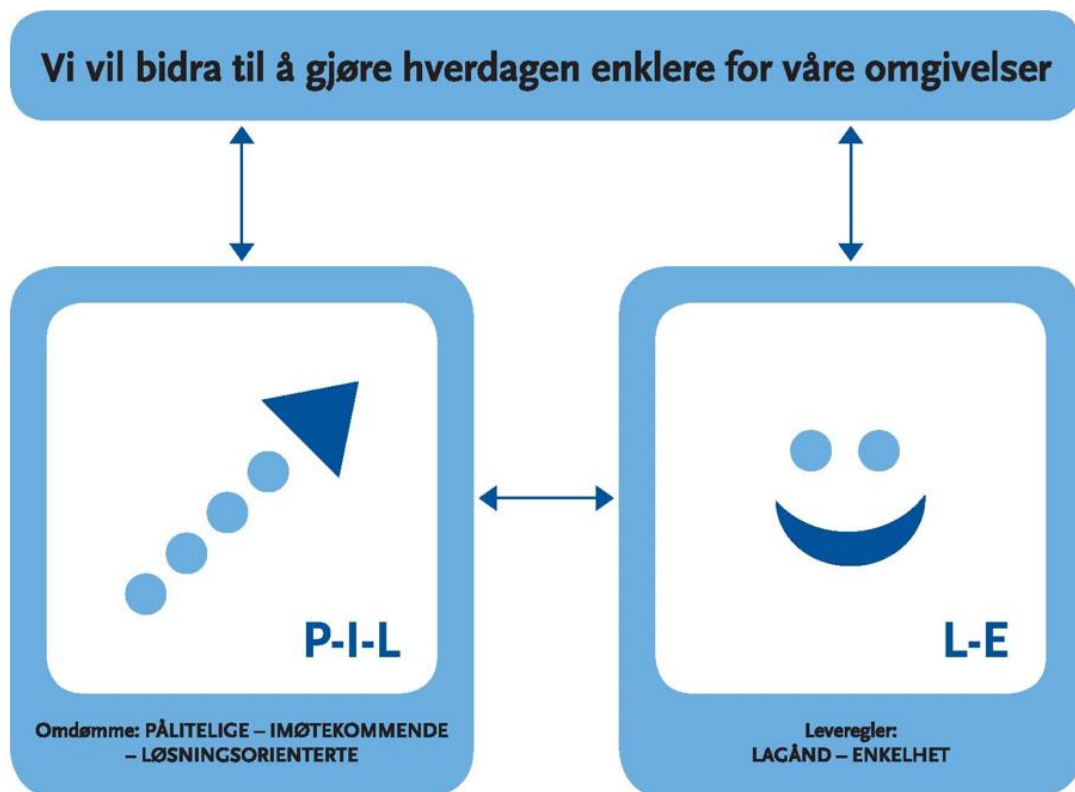
Barnehagane skal gi barna gode lærings- og utviklingsmogelegheiter i eit trygt og omsorgsfullt miljø. Barna skal få ein god barndom og eit godt pedagogisk tilbod gjennom leik og læring i sosialt samspel med andre barn og med vaksne. Barn og foreldre skal møte eit personale som er Påliteleg, Imøtekommande og Løysingsorienterte. I våre barnehagar vil vi forsterke desse levereglane; "Lagånd og Enkelhet", og vi vil legge vekt på samhandling for å gjera kvarandre gode.

Barna i barnehagane er ei mangfaldig gruppe, og kvar og ein skal møtast som den ein er. Alle skal bli inkludert og få eit likeverdig tilbod i barnehagane. Barna skal bli oppmuntra til å ta vare på seg sjølv og andre. Personalet skal kjenne barna sine interesser, behov og føresetnader for å gi dei støtte og høve til ein god kvardag.

Barna skal møte personale som er aktive og anerkjennande, og som tek utgangspunkt i barna sine interesser og inspirere til auka kunnskap og erfaring på nye områder.

Mål for barnehagane

Kvart barn skal bli sett, høyrtd og utfordra ut frå egne føresetnader

Livsmeistring og Helse

Barnehagane i Helse Bergen har valt Livsmeistring og helse som felles satsingsområde i perioden 2022-2026.

Å fremje livsmeistring og helse handlar dels om å leggje til rette for at barn utviklar sunn fysisk og psykisk helse, samtidig som det legg eit fundament for framtidig samfunns- og arbeidsliv. Barnehagen spelar ei viktig rolle i å gi barna erfaringar som legg grunnlag for dei moglegheiter dei får seinare i livet, og som har verdi for deira vidare livsløp og eit liv i eit komplekst og mangfaldig samfunn (Meld.st.19. Tid for leik og læring,2015-2016).

FNs barnekonvensjon og Rammeplan 2017 har fokus på viktigheita av å fremje barns fysiske og psykiske helse. Forsking (I. Lund og A. Helgeland,2017) i Noreg viser at det er mange barn som opplever mobbing og krenkingar også i barnehagealder. Dette går ut over barns psykiske helse og det er av stor betydning at barnehagen har fokus på barns opplevingar av dette. Hovudmålet til Regjeringa og barneombodet er at barnehagen skal førebygga, oppdaga og handtera mobbing raskare enn før. Dette krev kompetanseheving og haldningsarbeid i barnehagane.

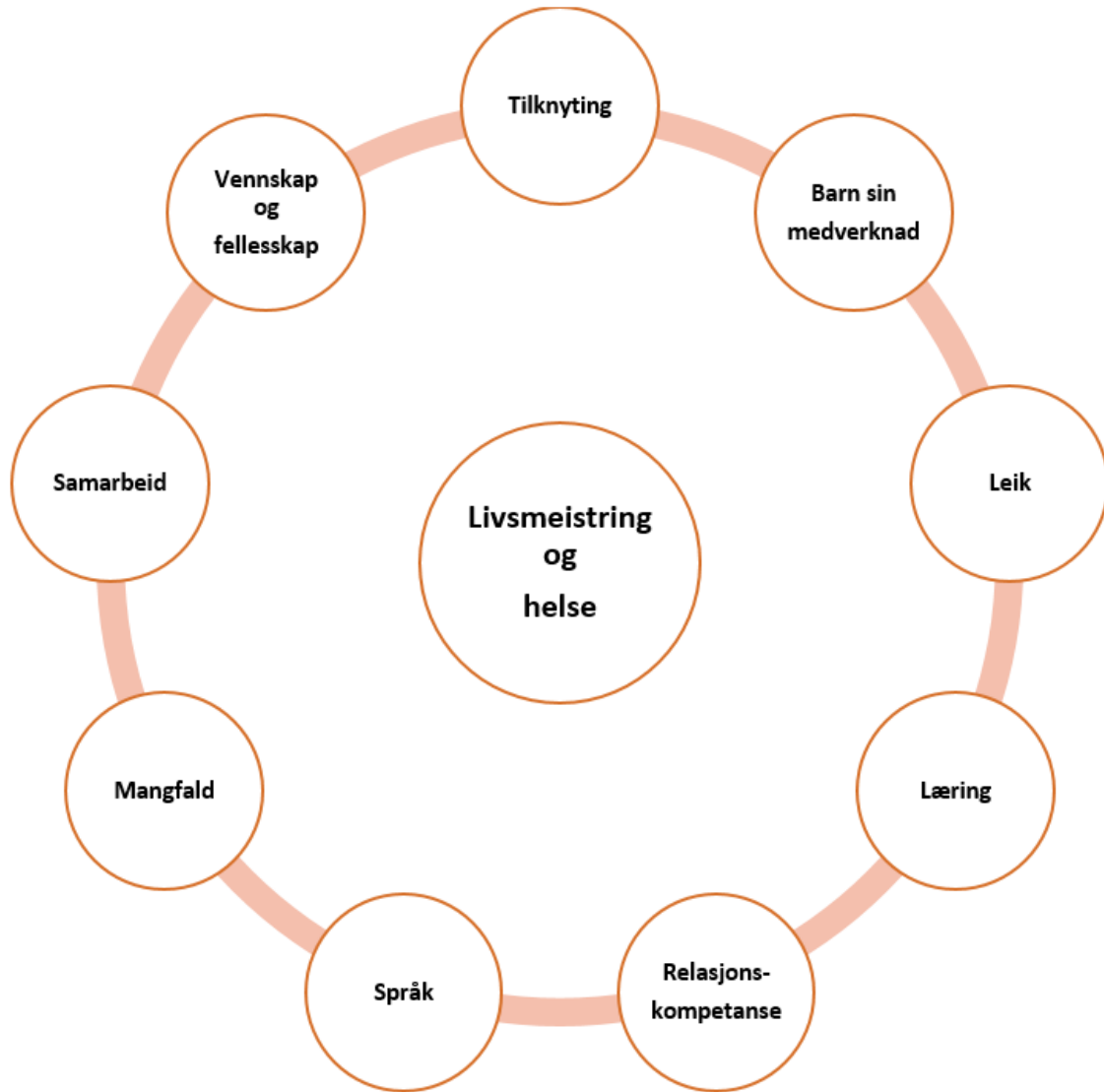
Vårt syn på barn og vårt læringssyn dannar kjernen i arbeidet med å gi alle barn ein god barnehagekvardag og eit godt grunnlag for livsmeistring og helse.

Personalet i barnehagen skal gi barna ein god barnehagekvardag ved å;

- sørge for at barna trivst
- leggja til rette for samspel, vennskap og fellesskap
- vera anerkjennande vaksne
- hjelpe barna til å handtere motgang
- la barna bli kjende med eigne og andre sine kjensler
- Legga til rette for fysisk aktivitet og kvile
- utvikle matglede og sunne helsevanar

Modellen under beskriv dei områda som er av betydning for å gi barna eit godt grunnlag for livsmeistring og helse.

Å vere saman

Sosial kompetanse er viktig for å kunne fungere saman med andre, og alle barn i barnehagen skal få oppleving av å vera viktige for fellesskapet og vere i sosialt samspel med andre barn og vaksne (Rammeplan for barnehagar, 2017).

"Vennskapstilhøve kan definerast som stabile, dynamiske relasjonar kjenneteikna av gjensidig påverknad og felles positive kjensler. Venner oppsøker kvarandre målretta og viser uttalt glede ved å være sammen og dei omtaler kvarandre ofte som venner" (Brostrøm, 2000)

Det er av betydning for utviklinga til barn at barnehagen legg til rette for vennskap og sosialt fellesskap.

Personalet skal;

- Legge til rette for vennskap og fellesskap
- Støtte barna si sjølvkjensle
- Gi barna høve til meistring
- Sørge for at barna har balanse mellom å vareta egne behov og ta omsyn til andre sine behov
- La barna få reflektera over ulike perspektiv, andre sine kjensler, opplevingar og meiningar.
- Lære barna å sette grenser

Vi blir til i møte med andre

Barn blir til i møte med omgivnadene sine – her blir identiteten og kunnskapen til barna danna.

Vi blir danna gjennom heile livet, og barnehagen legg grunnlaget for barna sine moglegheiter til aktiv deltaking i demokratiske fellesskap. Danning er ein kontinuerleg prosess som blant anna handlar om å utvikle evne til å reflektera over eigne handlingar og væremåtar.

I Helse Bergen sine barnehager har vi tru på at barn er kompetente; - barn vil og kan. Vi anerkjenner kvart enkelt barn som eit individ som kan forholde seg til seg sjølv med rettigheit til eigne tankar og kjensler. Barn er fullverdige menneske som skal anerkjennas for den dei er der og då.

Barna er ressurssterke, de ønsker og kan bidra. Ved å legge til rette for at barn får gjera ting sjølv, finne ut av dilemma, jakte på kva og kvifor ser vi læring, utvikling og evne til problemløysning. Barna skal oppleve å ha medverknad på eigen kvardag kor dei får utvikle seg i takt med seg sjølv, og lære å ta hensyn til seg sjølv og kvarandre.

I barnehagane møter barna samfunnet sitt sett av sosiale reglar, samhold og solidaritet. Vi arbeider for å fremme barnas sosiale kompetanse slik at dei utviklar sympati og forståing for andre sine reaksjonar og uttrykksmåtar.

Solidaritet og nestekjærleik er grunnleggande verdiar i dagens samfunn, og kvar barnehage har eit solidaritetsprosjekt. Her har vi fokus på å synleggjera at vi er ein del av eit større fellesskap der vi kan hjelpe og lære av kvarandre, nasjonalt og internasjonalt.

Personalet skal;

- Møte barna med anerkjening, respekt, likeverd og empati
- Være gode rollemodellar
- Legge til rette for medverknad
- Støtte opp om barna sin nysgjerrigheit

Det du gjer sammen med meg i dag gjer eg sjølv i morgon

Vi skal gi barna et innhold som er variert, allsidig og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen uavhengig av alder, kjønn, funksjonsnivå, sosial og kulturell bakgrunn. Arbeidet med omsorg, lek, læring og danning skal ses i sammenheng og skal samlet bidra til at barna får en allsidig utvikling (Rammeplan for barnehager, 2017).

Vi har eit læringssyn kor vi ser språk og sosial kompetanse som grunnleggande evne, og omsorg, leik og læring i sammenheng.

Barnehagen er første steg i utdanningssystemet og barn lærer i leik og i sosialt samspel, gjennom tilrettelagte og spontane aktivitetar. Å undre seg er ein stor del av barndommen. Vi har eit bevisst forhold til kva barnehagen skal gi barna kunnskap om, og korleis læringa skal føregå. Refleksjon i arbeidet er ein viktig del av vår kvardag i barnehagen.

«Læringsmiljøet i barnehagen består av de kulturelle, relasjonelle og fysiske forholdene i barnehagen som har betydning for barns utvikling, lek og læring.» (UIS, Læringsmiljøsenderet)

Vi sørger for eit godt og stimulerande læringsmiljø der personalet etablerer gode relasjonar og støtter opp om barn si lyst til å leike, utforske og undre seg. Å bli møtt i eit inkluderande miljø der det er rom for barns medverknad er av stor betydning for barns læring. Vi sørger for progresjon ved å introdusere nye tema, situasjonar, fenomen, materiale og reiskap. Progresjon inneber at barnehagen skal planlegga og tilrettelegga eit leike- og læringsmiljø der alle barna får kjensle av å meistre samtidig som dei har noko å strekke seg etter. Barna skal få varierte erfaringar og opplevingar der personalet bygger vidare på og introduserer nytt basert på barnas interesser, erfaringar, kunnskap og evner. Gjennom erfaring og refleksjon vil barna oppdage sammenheng og skape teori om verden omkring seg.

Personalet legg til rette for eit godt og utviklande læringsmiljø ved å;

- Sikre gode relasjonar
- Støtte opp om barn si leikelyst og nysgjerrigheit
- Sikre progresjon gjennom val av pedagogisk innhald, arbeidsmåtar, leiker, materiale og fysisk miljø
- Sikre barns medverknad

Leik er lystbetona og har eigenverdi

Leiken er ein viktig del av barnekulturen. Han har en eigenverdi og er barna sin viktigaste aktivitet i barnehagen, barn leiker fordi dei har lyst. Leiken har betydning for barns utvikling og skal anerkjennast og ha en sentral plass i barnehagen. Leiken er av stor betydning for at barna utviklar seg språkleg, emosjonelt, sosialt, kognitivt, moralsk og motorisk.

Barnekonvensjonen påpeikar at barn har rett til leik tidleg i barndommen, og at det er av stor betydning for at barna skal trivast, og deira helse og utvikling.

Gjennom planar gir vi gode vilkår for leik, vennskap og barna sin eigen kultur. Vi gir rom for leiken og viser forståing for barna sin leik.

Personalet i barnehagene legg til rette for eit trygt, utfordrande og inspirerande leikemiljø ved å;

- vere gode rollemodeller
- vere leikende vaksne
- tilby inspirerande leikemiljø og utvide leiken med materiale og innspel
- ta utgangspunkt i barna sine interesser
- sikre inkludering og hindre utestenging

Forskjell er unikt

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synleggjere og verdsette mangfald og gjensidig respekt. Barna skal få erfare at det er ulike måtar å tenke, handle og leve på, og verdien av fellesskap skal vere synleg. Gjennom å legge til rette for ulike kulturmøter skal barna få oppleve glede, meistring i sosiale og kulturelle fellesskap (Rammeplanen 2017).

Vi lever i eit samfunn med mangfald og barnehagen skal gi barna erfaring, opplevingar og støtte opp om ulike kulturuttrykk og identitetar.

Personalet skal;

- synleggjere ulike kulturar i barnehagen
- sørge for at kvart barn blir sett og høyrd
- gi barna meistring i sosiale og kulturelle fellesskap
- vere gode rollemodellar

Vi er alle like mykje verd

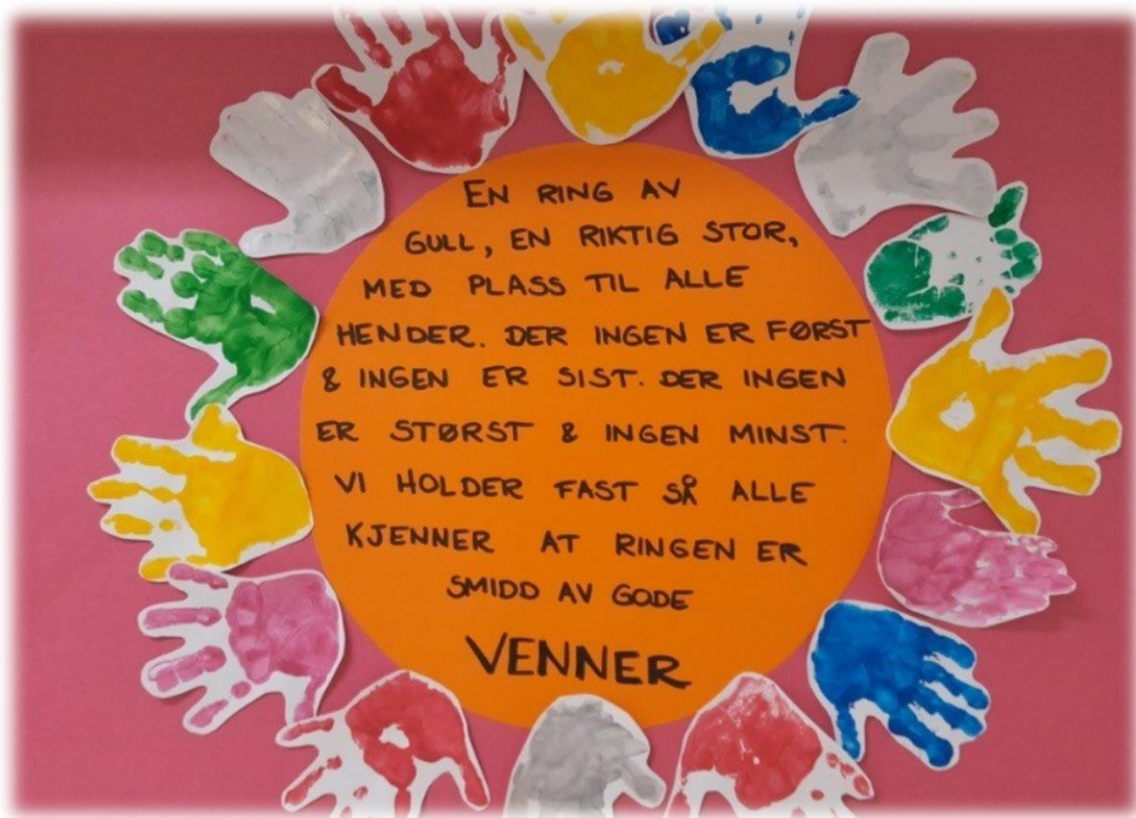
Barnehagen skal ifølgje Rammeplanen sørge for at barna opplever eit barnehagemiljø som er prega av likestilling og likeverd. Personalet skal fremme eit miljø som bygger på nestekjærleik og som er fritt for diskriminering. Dei skal sørge for at barna møter og skaper eit likestilt samfunn. Eit samfunn kor alle er like mye verd uavhengig av kjønn, funksjonsevne, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, sosial status, kultur, etnisitet, kultur og religion (Rammeplanen, 2017).

Mobbing i barnehagen kan skje på mange måtar. Det kan være handlingar frå vaksne eller andre barn som gjer at barnet ikkje føler at det høyrer til eller er viktig for fellesskapet. Ein definisjon på mobbing i barnehagen er:

«Mobbing av barn er handlinger fra voksne og/eller barn som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull person i fellesskapet og muligheten til medvirkning» (I. Lund 2017).

Personalet skal;

- vere bevisst egne haldningar for best mogleg å fremme likestilling og likeverd
- gi alle barn like utfordringar uavhengig av kjønn
- sørge for at alle barn deltek i fellesskapet
- hindre utanforskap
- sørge for at alle barn blir sett og høyrd
- ha nulltoleranse for alle former for krenkelsar
- førebygge, handtere og stoppe mobbing og krenkelsar

Språk er nøkkelen

Språk er nøkkelen til all samhandling med andre og er viktig for deltaking i lek, utvikling av vennskap, kommunikasjon og læring. Å utvikle eit godt språk danner grunnlaget for vidare læring og utvikling, og språkstimulering er ei av barnehagen sine viktigaste oppgåver. Rammeplan (2017) vektlegg tydelegare og auka krav til barnehagen sitt arbeid med kommunikasjon og språk.

Føresetnad for god språkutvikling er at barna får delta i eit aktivt språkmiljø, då barn lærer språk i samspel med andre. Barna sine forskjellige språkuttrykk skal bli vektlagt og barna skal få delta i ulike aktivitetar og få god språkstimulering. Språkarbeidet i barnehagen må vere tilpassa barna sine språklege evner, interesser og initiativ.

Personalet er gode språkmodellar når dei nyttar alle høve til å samtale med barna. Det er viktig å setje ord på det ein ser og gjer, tulle med ord og undre seg saman med barna over ulike fenomen og samanheng.

Gjennom aktivt og variert språkbruk vil barnas si forståing av språk bli stadig rikare og meir nyansert.

Personalet skal:

- vere gode språkmodellar
- bruke språket aktivt i alle aktivitetar
- bruke ulike verktøy for å legge til rette for et godt språkmiljø

Oppleving, undring og utforsking

«Realfag har verdi for barnet her og nå og legger grunnlaget for vidare opplæring og deltakelse i samfunnet. Barnehagebarn skal møte et tydelig realfaglig innhold og ansatte som sikrer at alle barn deltar i og har glede av læringsarbeidet. Barn skal gå ut av barnehagen med evne til å kommunisere, samhandle og delta, og de skal ha med seg lærelyst, skaperglede og utforskertrang over i skolen». (Tett på realfag, 2015-2019 Kunnskapsdepartementet)

Forsking viser at når ein introduserer realfag i barnehagen gir dette barna gode føresetnader for vidare læring og hindrar dropout i skulen. Når barna møter eit realfagleg innhold som tyder noko for livet deira no, gir det relevant kompetanse for vidare studiar og eit aktivt samfunns- og arbeidsliv i framtida.

Personalet skal legge til rette for eit godt læringsmiljø ved å;

- sørge for oppleving og sansing, undersøking og bearbeiding, presentasjon og uttrykk, observasjon og vurdering
- integrere realfag i leik og kvardagssituasjonar
- oppmuntre til utforskande læring
- gi fagleg meining
- hjelpe barna til å sjå ulike samanhengar
- følgje opp barna sine initiativ

Alle barn er aktørar i eigne liv

Barna skal ha meningsfulle og innholdsrike dagar i barnehagen. Dei er aktørar i eigne liv og viktige medspelarar i kvardagen. Barn har rett til medverknad ifølgje barneloven, barnekonvensjonen og Rammeplanen 2017.

Barnehagen skal vareta retten barna har til medverknad, som ikkje handlar om at barna skal bestemme, men at dei opplever å høyre til, å vere deltakar og ha innverknad på sin eigen kvardag. Ved å vera bevisst på dei ulike uttrykksformene til barna og medverknad tilpassa alderen til barna, erfaringar, individuelle føresetnader og behov sørger vi for at alle barna får moglegheit for å medverka. Barna skal få ei oppleving av at bidraget deira er viktig og blir vektlagt slik at dei har ein innverknad på eigen kvardag.

Personalet skal sikra medverknaden til barn ved;

- å møte barna med anerkjening og oppmuntre til utsegner og deltaking
- å vere sensitive og lyttande til barna sine uttrykk
- å leggje til rette for aktivitet etter alderen til barna, og deira behov og innspel
- å bruke ulike verktøy som barnesamtalar, barneintervju og observasjon i planlegging, dokumentasjon og vurdering

Vi tar vare på jorda for framtida

Bærekraftig utvikling omfattar natur, økonomi og sosiale forhold og er ein føresetnad for å ta vare på livet på jorda slik vi kjenner det. Vi skal lære barna å ta vare på seg sjølv, kvarandre og naturen. Barnehagane har difor ei viktig oppgåve i å fremma verdiar, haldningar og praksis for eit meir bærekraftig samfunn. Vi skal hjelpe barna til å forstå at handlingar vi gjer i dag, har ein konsekvens for framtida, og leggje grunnlag for deira evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Barna skal få erfare å gi omsorg og ta vare på omgivnaden og naturen.

Barnehagane i Helse Bergen arbeider kontinuerlig med miljøtiltak og har vore miljøsertifisert etter ISO 14001 sidan 2004. For barnehagane vil det viktigaste miljøperspektivet være det haldningsskapande arbeidet med barna.

Personalet skal;

- vere gode rollemodellar
- gi barna gode opplevingar i naturen
- fremme gode haldningar hos barna
- forklare at våre handlingar har konsekvens for framtida
- vere undrande saman med barna

Tilknytning, omsorg og gode relasjonar

Omgrepet tilknytning blir brukt for å beskriva korleis barn tidleg i livet utviklar relasjonar og knyter seg kjenslemessig til nære omsorgspersonar på en måte som er felles for alle menneske. Barnet sitt behov for tilknytning er like grunnleggande som behovet for mat, drikke og søvn.

Tilknytningsteori blir i dag sett for å vere den viktigaste psykologiske teorien som kan forklare korleis både barn og voksne forholder seg til nærleik, beskyttelse og omsorg på den eina sida, og sjølvstende, utforsking og mestring på den andre (Broberg, Broberg og Hagström, 2014).

Gode relasjonar og trygg tilknytning til barnas nære omsorgspersonar er viktig for barns trivsel, utvikling og læring. Personalet må legge til rette for ein god tilknytingsperiode og oppstart i barnehagen for at barna skal få gode relasjonar til barn og vaksne.

I Helse Bergen sine barnehagar har vi gode rutinar for tilknytingsperioden som blir gjennomført i tett samarbeid med føresette med utgangspunkt i behovet til barnet. Når barnet begynner i barnehagen har barna ein kontaktperson som følgjer opp og varetar barn og føresette. I løpet av dei første dagane får føresette tilbod om oppstartssamtale for gjensidig informasjonsutveksling mellom heimen og barnehagen. God dialog er viktig for å skape gjensidig tillit og trygghet.

Personalet skal sikre gode overgangar internt i barnehagen dersom det er aktuelt. Barn og føresette skal få høve til å bli kjent med personalet og barna på den nye avdelinga. Pedagogisk leiar har, i samråd med føresette, ansvar for at nødvendig informasjon om barnets blir formidla til pedagogisk leder på ny avdeling.

"Omsorg er en forutsetning for at barnas trivsel, trygghet, og for utvikling av empati og nestekjærlighet" (Rammeplanen, 2017).

Vi gir omsorg til barna når vi er til stades for dei, tar dei på alvor, anerkjenner og lyttar til dei. Ein omsorgsfull relasjon mellom barn og personalet er kjenneteikna av at personalet er nære og lydhøyre, og syner innleving, evne og vilje til samspel. Vi må ta del i barna sine opplevingar, vise engasjement og interesse for det som dei er opptekne av. Det ligg omsorg i å oppmuntre barn til å greie sjølv, og legge til rette for at barna får muligheit til å vise empati og omsorg. Kvardagssituasjonar i barnehagen blir nytta til nære og omsorgsfulle relasjonar og samtaler med barna.

Personalet skal;

- sjå, anerkjenna og respektera det einskilde barnet
- sørge for god tilvenning og tilknytning
- vere emosjonelt tilgjengeleg og sjå heile barnet, både fysisk og psykisk
- skape eit miljø der barna sine omsorgshandlingar blir verdsett
- vere lydhøyre og sensitive for kommunikasjonen til barna, både verbalt og nonverbalt
- sørge for gode rutinar som er kjende for barna og gjer dei trygge, skaper trivsel og utvikling.
- samarbeide med barna sine føresette

Satsningsområde 2024-2026: Leikemiljø

I åra 2024-2026 jobber vi i Ravneberget barnehage med leik og leikemiljø som tema. Leik er barnas viktigaste aktivitet i barnehagen og gjennom leiken utviklar barna seg og formar venskap med kvarandre.

For dei yngste borna er typisk leik toddlerleik. Dei trenger masse av lite lekemateriell og rommet må tilrettelegges for denne type leik. For dei eldste borna tilrettelegg vi det fysiske rommet for rolleleik og konstruksjonsleik.

Digitale verktøy kjem også til å vere ein del av utviklingsprosjektet. Korleis brukar vi digitale verktøy for å skape spennande, kreative og magiske leikemiljø.

Gjennom året arbeider vi med leikemiljøet på avdelingen og avdelingen endras i dei ulike bolkane ift tema.

Leik: Voksenrollen – arbeidsmetode

I 2024 – 2025 har vi valgt å ha fokus på voksenrollen i leik og tilrettelegging av leikemiljø.

Mål for arbeid med voksenrollen er å verne om leiken og gi rom og plass til leik, tiltak er at de voksne er leikande voksne. Leik er for barna viktig for deira utvikling og læring, både sosialt og språkleg. I leik opplev barna vennskap, glede og spenning. Vi ønsker å verne om leiken og gi rom for en deltakande voksen. Dette oppnår vi ved å fokusere på færre avbrytelsar, organisering av bruk rom og voksenressurar slik at personalet er engasjerte rollemodellar. Personalet er tilstedeværende, bidrar og hjelper barna inn i leik, samt legger til rette for og skjermar leiken slik at den får tid og rom til å utvikle seg.

Rammeplanen seier:

“Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne”
(Rammeplanen 2017, s.20)

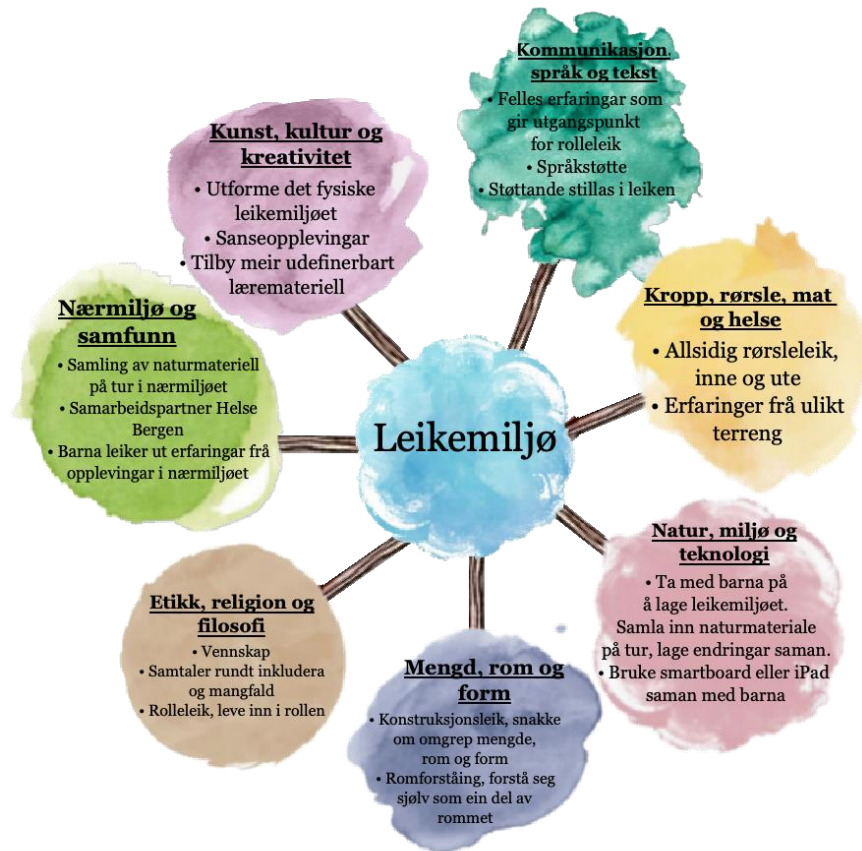
I oppstart av ein ny periode endrar vi det fysiske leikemiljøet på avdelingane etter årstid og tema. Vi organiserer rom og barnegrupper etter leikemønster, alder og interesser. Leikemiljøet vårt gjenspeiler barns interesser ved å ivareta barns medverking.

Det vert utarbeida pedagogiske planar med didaktiske mål månadleg for kvar avdeling.

Fagområda i Rammeplanen:

Solidaritetsprosjekt

Som solidaritetsprosjekt dette året ønsker vi å kontakte et eldre senter og avtale besøk hos dem i løpet av året. Målet med prosjektet er at barna lærer seg gode holdninger og omtanke for andre mennesker. Vi kan gjøre dette ved å synge for de eldre, gi dem oppmerksomhet, fremføre et teaterstykke og ha samtaler med dem. Kanskje kan barna lære noe av de eldre ift hvordan det var å vokse opp på 1900 tallet?

Ansvarlige for prosjektet blir Lorenzo og Marte. De tar initiativ til å utarbeide en konkret plan videre: Kontakte eldre senter, lage avtaler om besøk, lage opplegg for gjennomføring under besøkene og å dokumentere arbeidet.

Vurderingsområde 2024/2025:

Ta initiativ til leik og aktivt bidra til at alle kjem inn i leiken

Kva evaluerer vi?	Korleis evaluerer vi?	Kven evaluerer?
Korleis legg vi til rette for at alle barn får delta i lek ?	Refleksjon på avdelingsmøter, personalmøter, idémyldring og observasjonar	Heile personalet Pedagogar
Korleis sikrar vi barns medverknad i evaluering ?	Barneintervju, sosial kompetansesamlinger, bruke namnekarusellen og sosiogram	Heile personalet
Korleis sikrar vi god informasjonsflyt mellom heim og barnehage?	Dialog med føresette på foreldresamtale Dialogspill på foreldremøte	Styrer Pedagogar

Vi vurderer arbeidet ved at kvar avdeling set delmål i henhold til barna sin alder og modning. Vi brukar ulike observasjonsmetodar, og reflekterer sammen på ulike møter. Evalueringa er synleg i dei månadlege pedagogiske planane til kvar avdeling.

Overgangar er ein naturleg del av livet til barn

Interne overgangar i barnehagen

Dette kan vere frå liten- til stor avdeling, eller mellom avdelingar med tanke på samansetning av barnegruppa. Personalet samarbeider godt internt for å legge til rette for fellesskap og inkludering med tanke på overgangar mellom avdelingar.

Barnehagen er ein heilskap, og vi har som mål at heile personalet gjer seg kjent med alle barn i barnehagen.

Overgang barnehage - skule og SFO

Det siste året i barnehagen er det ekstra fokus på å gi barna kunnskap og erfaringar som kan gi dei eit godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skulen og SFO. Saman med føresette skal vi sikre ein god og trygg overgang til skule og SFO.

Dei blir gitt meir fridom og ansvar og det blir lagt vekt på at barna skal bli sjølvstendige når det gjeld måltid, påkledning og ved toalettbesøk.

Barna i våre barnehagar kjem frå fleire bydelar og soknar til mange ulike skular. Det varierer difor kor tett samarbeid det blir med alle skulane barna skal begynne på. Dersom det er aktuelt å utveksle informasjon mellom barnehagen og skulen om ein skilde barn, må føresette gi samtykke til det.

Samarbeid til barnas beste

Samarbeid heim – barnehage

Barnehagen samarbeider med føresette og ulike instansar med barnas beste i fokus.

«Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som formål. Foreldre og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling».
(Rammeplan for barnehagen 2017)

Målet med foreldresamarbeidet er å skape ei gjensidig forståing for det enkelt barn sitt behov og behovet til barnegruppa. Dette oppnår vi når relasjonen mellom barnehage og heim er prega av openheit og likeverd. Personalet har ansvar for å samarbeide med alle føresette på en slik måte at dei opplever seg sett, høyrd og inkludert. Dagleg kontakt ved levering/henting, foreldresamtalar og foreldremøter legg grunnlaget for samarbeid med heimen. All skriftleg informasjon går via digitale plattform.

Helse Bergen sine barnehagar deltar i eit forskingsprosjekt i regi av Ingvar Bjelland, klinikkoverlege ved Klinikk psykisk helsevern for barn og unge, Helse Bergen. Forskningsprosjektet skal evaluere en ny metode, *Dialogbasert tidlig oppdagelse*, som skal vere til hjelp for barnehagane å finne fram til barn som vil trenge ekstra oppfølging grunna ei bekymringsfull kjenslemessig eller åtferdsmessig utvikling. Gjennom prosjektet ønsker dei også å finne ut om tidleg oppdaging kan ha positive konsekvensar for den seinare utviklinga til barna.

Sjølve metoden går ut på å bruke den årlege (eller halvårlege) foreldresamtalen på ein meir systematisk måte ved at både pedagog og føresette fyller ut eit spørjeskjema før foreldresamtalen. I samtalen skal så foreldre og pedagog drøfte om det er grunn til å ha meir merksemd mot dei moglege utfordringane til barnet, eller eventuelt setja i verk konkrete tiltak. Dette barnehageåret er det føresette til barn fødd i 2018 som deltar i prosjektet dersom dei er villig til det.

Helse Bergen sine barnehagar har eit foreldreråd, FAU og eit samarbeidsutval. Foreldrerådet består av alle føresette i den enkelte barnehagen, foreldrerådet vel representantar frå kvar avdeling som dannar FAU. Samarbeidsutvalet er lovpålagt og er sett saman av like mange representantar frå foreldre, tilsette og eigar, og skal vera eit rådgivande, kontaktskapande og samordnande organ. Alle saker av viktighet skal føreleggast samarbeidsutvalet. Føresette blir invitert til å delta i den nasjonale brukarundersøkinga for barnehagar frå UDIR. Vi håper at alle føresette nyttar denne moglegheita til å seia meininga si om barnehagetilbodet, dette bidrar til kvalitetsutvikling i barnehagane våre.

Eksterne samarbeidspartnarar

Høgskulen på Vestlandet

Helse Bergen har avtale med Høgskulen på Vestlandet om praksisundervisning for studentar frå barnehagelærerutdanninga, og nokre avdelingar får studentar i praksis i løpet av året.

Lærebedrift

Barnehagene i Helse Bergen er godkjende som lærebedrift for lærlingar i Barne- og ungdomsarbeiderfaget.

Pedagogisk Psykologisk Senter (PPS)

I samråd med føresette kan vi kontakte og eventuelt inngå samarbeid med denne, eller tilsvarande hjelpeinstansar utanfor barnehagen.

Barnevernet

«Barnehagepersonalet skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som kan føre til tiltak fra barneverntjenestens side.

Uten hinder av taushetsplikt skal barnehagepersonalet av eget tiltak gi opplysninger til barneverntjenesten, når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt, jf. lov om barneverntjenester § 4-10, § 4-11, § 4-12, eller når et barn har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker, jf. samme lov § 4-24. Også etter pålegg fra de organer som er ansvarlige for gjennomføringen av lov om barneverntjenester, plikter barnehagepersonalet å gi slike opplysninger. Opplysninger skal normalt gis av styrer» (Lov om barnehager).

Helse Bergen sine barnehagar har reglar, rutinar og beredskap knytt opp mot tema, og nyttar internt HMS system som verktøy i arbeidet.

Utvikling skjer i møte med menneske og kunnskapsdeling

Organisasjonsutvikling

«De ansattes formelle kompetanse har betydning for kvaliteten på samhandlingen med barna, og for hvordan personalet tilrettelegger et omsorgs- og læringsmiljø ut fra hvert enkelt barns forutsetninger» (St.meld.19).

Barnehagen skal vere ein lærande organisasjon ved å vere utviklingsorientert og nytenkande i tråd med ny forskning og kunnskap om barn, barndom og samfunn. Barn i barnehagen skal få ei felles plattform og ein god start på den livslange læringa. Det er eit nasjonalt mål å sikra likeverdig og høg kvalitet i alle barnehagar. Som eit ledd i å sikra god kvalitet i barnehagane våre vidareutviklar Helse Bergen barnehagane sine seg som lærande organisasjon og legg til rette for fagleg utvikling og har stor vekt på å ha kompetente tilsette.

Vi sørger for at våre tilsette får auka kunnskap om utviklinga og læringa til små barn, og for at det blir arbeida systematisk med å legge til rette for læringa og utviklinga til barn. Kompetansehevande tiltak blir gjort i tråd med behovet til barnehagane og ønsker for å sikra at personalet får riktig og nødvendig kompetanse. Det blir lagt til rette for refleksjon og

fagleg utvikling både individuelt og i grupper gjennom intern opplæring, rettleiing, fagdagar, eksterne kurs, foredrag mm

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Planlegging gir personalet eit godt grunnlag for å tenka og handla langsiktig og systematisk, og skal synleggjera korleis vi fortolkar og realiserer Rammeplanen. Gjennom gode planar skal vi sørge for eit tilrettelagt tilbod for enkeltbarn og barnegruppa der vi sikrar kontinuitet og progresjon. Det blir utarbeidd Årsplan for den enkelte barnehagen, i tillegg blir det utarbeidd planar for kortare og lengre periodar etter behovet til barnehagen. Årsplanen er eit arbeidsdokument for personalet og dannar grunnlag for dokumentasjon, vurdering og refleksjon. Vi bruker ulike verktøy for å dokumentere vårt pedagogiske arbeid i barnehagen, blant anna ved bruk av bilete og praksisforteljingar, Dagen i dag, veke- eller månadsbrev ol. Vurderingsarbeidet i barnehagen er viktig for å sikre at vi gir alle barn eit godt og tilrettelagt tilbod i tråd med Barnehagelova og Rammeplanen. Vurderingane dannar grunnlag for barnehagen sitt vidare arbeid med årsplanar og for utvikling av barnehagane som organisasjon. Vi bruker ulike møtepunkt for å sikre at heile personalet deltar i refleksjonar og vurderingar. Slik lærer vi av eigen praksis og bidrar til å utvikle barnehagen. Barna deltar i dette arbeidet for å sikre at deira innspel, vurderingar og synspunkt blir varetatt.

Kvar barnehage vel eit vurderingsområde kvart år, dette er beskrive meir utfyllande i årsplanen for den enkelte barnehagen.

Internasjonalt samarbeid - Erasmus+

Erasmus+ er det største programmet for internasjonalisering i Europa og har som mål å bidra til sosial utjamning, kvalitetsutvikling, fremme initiativ og bidra til å løyse utfordringar.

Som eit ledd i å utvikla organisasjonen og sikra god kvalitet i barnehagane har Helse Bergen barnehagane søkt og mottatt midlar frå Erasmus+ til satsingsområdet vårt; Livsmeistring og Helse. Vi er no akkrediterte for 5 år som vi seie at vi i løpet av dei neste fem åra mottar årlege midlar for å driva internasjonalt samarbeid. I løpet av denne tida vil fleire tilsette få moglegheit til å dra på studiereise for å observere praksis i andre land. Ved å sjå på praksis i andre land og gjennom refleksjon med andre utdanningsinstitusjonar vil vi samtidig få eit blick på eigen praksis.

Barnehagen spelar ei viktig rolle i å gi barna erfaringar som legger grunnlaget for moglegheiter dei får seinare i livet, og som har verdi for deira vidare livsløp i et komplekst og mangfaldig samfunn (Meld.st.19, Tid for lek og læring). Både FN's barnekonvensjon og Rammeplan 2017 har fokus på viktigheita av å fremma barns fysiske og psykiske helse. Vi ser internasjonalt samarbeid som viktig i kvalitetsutviklinga vår og kompetansehevinga til tilsette.

Planleggingsdagar 2023-2024

9. september 2024
1. november 2024
31. Januar 2025
14. Mars 2025
30. Mai 2025

Kontaktinformasjon

Avdelingane nede:

Ulriken / 55 97 49 19 / 481 43 141
Løvsstakken / 55 97 49 46 / 905 35 727

Avdelingane oppe:

Rundemanen / 55 97 49 58 / 902 83 896
Lyderhorn / 55 97 49 47 / 469 23 983
Fløyen / 55 97 49 57 / 481 42 988

Styrer / Ragnhild S Åsheim / 55 97 49 44 / 948 85 758.

Epost / ravnebjergt.barnehage@helse-bergen.no

